

Sygn. akt V S 12/11

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2011 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSA Jadwiga Galas

Sędziowie SA Barbara Kurzeja

SA Janusz Kiercz (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2011 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi (...) w K. (Republika Litewska)

o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowym (...) w (...) pod sygn. akt VII GCo 323/11, toczącej się uprzednio przed Sądem Okręgowym w (...), sygn. akt XIV GCo 43/11 w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez uzasadnionej zwłoki

przy udziale Prezesa Sądu Okręgowego w (...)

p o s t a n a w i a :

- 1) stwierdzić, iż w sprawie przed Sądem Okręgowym w (...), sygn. akt XIV GCo 43/11, nastąpiła przewlekłość postępowania;
- 2) przyznać stronie skarżącej (...) grupę” w K. (Republika Litewska) od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w (...)sumę pieniężną w kwocie 5.000 zł (pięć tysięcy złotych);
- 3) oddalić żądanie skargi w pozostałym zakresie;
- 4) zwrócić stronie skarżącej kwotę 100 zł (sto złotych) uiszczoną tytułem opłaty od skargi;
- 5) zasądzić od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w (...) na rzecz strony skarżącej 167 zł (sto sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V S 12/11

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 2 sierpnia 2011 r. (...) w K. złożyła skargę na przewlekłość postępowania, toczącego się przed Sądem Okręgowym w (...), sygn. akt XIV GCo 43/11 oraz przed Sądem Rejonowy (...) w (...), sygn. akt VII GCo 323/11, domagając się stwierdzenia przewlekłości tegoż postępowania oraz zasądzenia kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Przedstawiając chronologię czynności podejmowanych w sprawie podniosła, iż takie działanie Sądu Okręgowego i Rejonowego wymaga stwierdzenia przewlekłości postępowania.

Prezes Sądu Okręgowego w (...), w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie. Przytaczając chronologię czynności podejmowanych w sprawie zarówno przed tym Sądem, jak i przed Sądem Rejonowym (...) w (...), stwierdził, że były one podejmowane bez zbędnej zwłoki.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Zważyć trzeba, iż analiza akt sprawy wskazuje, że zarzuty podniesione w skardze zasługują na częściowe uwzględnienie, bowiem czynności przedsiębrane przez Sąd Okręgowy w (...), w szczególności przez Wydział XIV Gospodarczy tamtejszego Sądu, nie były podejmowane terminowo i bez nieuzasadnionej zwłoki, a co więcej, nie sposób je uznać za prawidłowe.

Za stanowiskiem takim przemawia uporządkowany chronologicznie przebieg postępowania w sprawie o sygn. akt XIV GCo 43/11:

W dniu 3 lutego 2011 r. do Sądu Okręgowego w (...) wpłynął wniosek skarżącej o stwierdzenie wykonalności postanowienia Sądu Okręgowego w (...) z dnia 25 czerwca 2009 r., sygn. akt 2-2263-413/2009 (k. 3).

Po uregulowaniu kwestii opłaty od wniosku - zarządzeniem z dnia 1 marca 2011 r. (k. 41) – sprawę przekazano do Wydziału XIV Gospodarczego Sądu Okręgowego, gdzie została zarejestrowana pod sygnaturą akt XIV GCo 43/11.

W dniu 24 maja 2011 r. Sąd Okręgowy w (...) Wydział XIV Gospodarczy wydał postanowienie, którym - z mocy art. 1153⁽²⁾ k.p.c. w związku z art. 1153⁽⁶⁾ k.p.c. - uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Rejonowemu (...) w (...) Wydziałowi Gospodarczemu (k. 46). Po uprawomocnieniu się powyższego orzeczenia akta przedmiotowej sprawy wraz z pismem przewodnim z dnia z dnia 29 czerwca 2011 r. (k. 55) przekazano do Sądu Rejonowego (...) w (...), gdzie została zarejestrowana pod sygnaturą VII GCo 323/11.

W dalszej kolejności - pismem z dnia 20 lipca 2011 r. (k. 62) - Sąd Rejonowy (...) w (...) Wydział VII Gospodarczy przesłał akta niniejszej sprawy Sądowi Okręgowemu w (...) z prośbą o sprostowanie omyłki zawartej w treści postanowienia tegoż Sądu z dnia 24 maja 2011 r. o przekazaniu sprawy według właściwości lub o zmianę tego orzeczenia, z uwagi na brzmienie art. 1153⁽²⁾ k.p.c., w świetle którego Sądem właściwym w niniejszej sprawie jest Sąd Rejonowy w (...) Wydział Gospodarczy.

Postanowieniem z dnia 12 sierpnia 2011 r. (k. 63) Sąd Okręgowy w (...) sprostował w sentencji swego orzeczenia z dnia 24 maja 2011 r. oznaczenie Sądu, któremu spawa została przekazana do rozpoznania, przekazując ją Sądowi Rejonowemu w (...) Wydziałowi Gospodarczemu.

Przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość postępowania zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.), zwaną dalej w skrócie: ustawą, jest badanie podniesionego przez składającego skargę zarzutu, że doszło do naruszenia przysługującego mu prawa do sądu poprzez przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawie. Za przewlekłość postępowania uważa się, że są to wszystkie te sytuacje, w których pomimo realnych możliwości sprawnego prowadzenia postępowania, postępowanie to (na skutek nieuprawnionych działań lub zaniechań sądu) „przewleka się” - a stan ten utrzymuje się przez pewien okres czasu (trwa).

Dla stwierdzenia czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy zgodnie z treścią art. 2 ust. 2 cyt. ustawy ocenić w szczególności terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, zwłaszcza tej, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Ponieważ ustawa mówi o nieuzasadnionej zwłoce w rozpoznaniu sprawy, ta

wymaga zawinionego, nieusprawiedliwionego obiektywnymi przesłankami opóźnienia w podejmowaniu czynności przez sąd.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić trzeba, że postępowanie w sprawie objętej skargą, trwa dłużej, niż to konieczne dla rozstrzygnięcia o zasadności wniosku o stwierdzenie wykonalności postanowienia Sądu Okręgowego w (...) z dnia 25 czerwca 2009 r., sygn. akt 2-2263-413/2009.

Z zebranego w sprawie materiału wynika, że nieuzasadniona zwłoka w rozpoznaniu sprawy wystąpiła w szczególności między 1 marca 2011 r., tj. dniem kiedy Wydział I Cywilny Sądu Okręgowego w (...)przekazał sprawę Wydziałowi XIV Gospodarczemu tegoż Sądu, a dniem 29 czerwca 2011 r. kiedy to Sąd Okręgowy w (...) przekazał akta sprawy Sądowi Rejonowemu (...)w (...). Nadto, konsekwencją podjętych w powyższym okresie czynności sądowych jest fakt, iż wspomniana nieuzasadniona zwłoka w rozpoznaniu sprawy trwa do chwili obecnej.

Wskazać trzeba, iż od dnia przekazania przez Wydział I Cywilny Sądu Okręgowego w (...) sprawy Wydziałowi XIV Gospodarczemu tegoż Sądu, tj. od dnia 1 marca 2011 r., ostatnio wymieniony Wydział nie podjął jakichkolwiek czynności procesowych przez ponad 2,5 miesiąca, aż do dnia 24 maja 2011 r. Takie zaniechanie ze strony Sądu Okręgowego, niczym nieuzasadnione, spowodowało niewątpliwie przewlekłość postępowania. Co więcej, w dniu 24 maja 2011 r. Sąd ten wydał postanowienie, którym - z mocy art. 1153⁽²⁾ k.p.c. w związku z art. 1153⁽⁶⁾ k.p.c. – błędnie uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Rejonowemu (...) w (...)Wydziałowi Gospodarczemu. Następnie po uprawomocnieniu się tegoż orzeczenia, tj. w dniu 29 czerwca 2011 r. akta sprawy przekazano do rzeczonoego Sądu Rejonowego.

W tym miejscu wskazać należało, iż w myśl art. 1153² k.p.c. w związku z art. 1153¹ k.p.c. tytułom egzekucyjnym, opatrzonym zaświadczeniem europejskiego tytułu egzekucyjnego, klauzulę wykonalności nadaje sąd rejonowy właściwości ogólnej dłużnika, a jeżeli tej właściwości nie można ustalić - sąd rejonowy, w którego okręgu ma być wszczęta egzekucja.

Powyższe oznacza, iż art. 1153² k.p.c. znajduje zastosowanie jedynie w przypadku tytułów egzekucyjnych opatrzonych zaświadczeniem wydanym w trybie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 805/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz. Urz. UE L 143 z dnia 30 kwietnia 2004 r.), tzw. zaświadczeniem ETE.

Przedmiotem sprawy objętej skargą jest natomiast orzeczenie Sądu Okręgowego w (...) z dnia 25 czerwca 2009 r. opatrzone zaświadczeniem wydanym zgodnie z art. 54 i 58 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. U. UE L 12 z dnia 16 stycznia 2001 r.), a nie zaświadczeniem ETE. Z kolei zgodnie z regulacją zawartą w powyższym rozporządzeniu, sądami właściwymi do stwierdzenia wykonalności orzeczenia w Polsce są sądy okręgowe (art. 39 ust. 1).

W sprawie objętej skargą nie mógł mieć zatem zastosowania art. 1153⁽²⁾ k.p.c., jako że właściwym w tej sprawie jest sąd okręgowy. Tym samym bezzasadnie Sąd Okręgowy w (...) Wydział XIV Gospodarczy uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu (...) w (...). Wydanie przez ten Sąd orzeczenia w przedmiocie przekazania sprawy do właściwości Sądu Rejonowego spowodowało dodatkowe opóźnienie w rozpoznaniu sprawy, albowiem koniecznym było jego uprawomocnienie się, co nastąpiło z dniem 21 czerwca 2011 r. (tj. po upływie kolejnego miesiąca od dnia wydania orzeczenia), a co więcej, wywołało postępowanie przed Sądem Rejonowym (...)w (...). Zauważyć trzeba, iż w dalszej kolejności wadliwe orzeczenie z dnia 24 maja 2011 r., sprostowane postanowieniem Sądu Okręgowego w (...)z dnia 12 sierpnia 2011 r. (k. 63), zmierza do prowadzenia postępowania przed Sądem Rejonowym w (...).

Z powyższych przyczyn uznać należało, że nieuzasadniona zwłoka wystąpiła w postępowaniu toczącym się przed Sądem Okręgowym w (...), w szczególności w okresie pomiędzy przekazaniem sprawy przez Wydział I Cywilny

tegoż Sądu Wydziałowi XIV Gospodarcemu, a dniem przekazania przez Sąd Okręgowy w (...) akt sprawy Sądowi Rejonowemu (...)w (...).

Brak podstaw do uznania przewlekłości postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym (...) w (...), bowiem – jak już wcześniej wspomniano – postępowanie to toczyło się (w stosunkowo niedługim czasie 1,5 miesiąca) na skutek błędnej czynności Sądu Okręgowego, a to wydania orzeczenia z dnia 24 maja 2011 r. w przedmiocie przekazania sprawy do właściwości Sądu Rejonowego.

Wskazać również trzeba, iż zaistniała w sprawie bezczynność Sądu Okręgowego w (...) nie została w żaden sposób zawiniona przez strony postępowania, w szczególności przez stronę skarżącą, która uzupełniła brakującą kwotę opłaty od wniosku, a nadto zgłosiła prośbę o przyspieszenie rozpoznania sprawy (pismo skarżącej z dnia 12 maja 2011 r. – k. 44). Nie można zatem uznać, iż strony ponoszą jakąkolwiek odpowiedzialność za wystąpienie przewlekłości w przedmiotowej sprawie.

Wobec zaistnienia okoliczności określonych w przepisie art. 12 ust. 4 ustawy, stwierdzić należało, że uzasadnionym jest przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w (...) na rzecz skarżącej Spółki kwoty 5.000 zł, uznając, iż kwota ta będzie adekwatną rekompensatą za zaistniałą w sprawie przewlekłość postępowania. Mając na uwadze, że zasadniczym celem przyznawanej sumy pieniężnej nie jest wyrównanie szkody powstałej w wyniku przewlekłości, lecz z jednej strony zapewnienie materialnej satysfakcji za przewlekłość postępowania, z drugiej zaś oddziaływanie na sąd, z którego środków kwota ta zostanie wypłacona, Sąd uznał za zasadne zasądzenie na rzecz skarżącej wskazanej wyżej kwoty.

W ocenie Sądu Apelacyjnego kwota 20.000 zł, jakiej żądała skarżąca, jest znacznie wygórowana, biorąc pod uwagę przede wszystkim stosunkowo krótki okres w jakim została stwierdzona przewlekłość postępowania. Nie bez znaczenia przy ustaleniu wysokości zasądzonej na rzecz skarżącej kwoty była również znaczna suma na jaką opiewał tytuł egzekucyjny – postanowienie Sądu Okręgowego w (...) z dnia 25 czerwca 2009 r. - objęty wnioskiem o stwierdzenie wykonalności w trybie rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Biorąc zatem pod uwagę przedmiot sprawy, jej znaczenie dla skarżącej oraz okres wyczekiwania na podjęcie przez Sąd Okręgowy określonych działań, Sąd Apelacyjny ustalił wysokość należnej skarżącej sumy pieniężnej na kwotę 5.000 zł.

Dalej idące żądania skarżącej jako nieuzasadnione zostały oddalone (art. 12 ust. 1 ustawy). Na mocy art. 17 ust. 3 ustawy należało zwrócić skarżącej uiszczoną przez nią opłatę od skargi w kwocie 100 zł.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy art. 8 ust. 2 ustawy w zw. z § 13 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1348 ze zm.).